

Den næste sag på dagsordenen var:

5) *Forespørgsel nr. F 5:*

Forespørgsel til miljøministeren:

»Hvad agter regeringen at gøre for at forbedre miljøforholdene og fremme miljø samarbejdet rundt om Østersøen, og hvilke forbedringer i Østersøkonventionen agter regeringen at foreslå på det kommende møde i Østersøkommissionen?«

Af Gade (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 15/1 91. Fremme af forespørgslen vedtaget 18/1 91).

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne give hr. Gade ordet for begrundelse under den forudsætning, at der bliver ro i salen.

Det nærmer sig det tidspunkt, hvor formanden er nødt til at udsætte mødet for at få ro i salen.

Begrundelse

Gade (SF):

I dag starter Østersøkommissionen sit ordinære møde i Helsingfors. Dette møde skal bl.a. drøfte forslag til ændring af Østersøkonventionen samt opfølgningen af Ronnebymødet i september, hvor statsministrene og miljøministrene fra landene rundt om Østersøen bestilte en retningsplan for Østersøen.

Miljøet i Østersøen er alvorligt truet. Nogle få citater fra rapporten til Nordisk Råds internationale konference om havforurening den 16.-18. oktober 1989 viser alvoren:

På næsten halvdelen af Østersøens bund, ca. 100.000 km², er bunddyrene praktisk talt borte, og bunden er næsten helt død. Det har jo bl.a. ført til en nedgang af torskebestanden og en del andet.

Det fremgår også af rapporten, at kloreret organisk materiale fra papirfabrikkernes blegning har vist sig at spredes i stor skala. Det er stoffer, der ophobes i fødekæden og bl.a. ender i sælerne, der bliver syge eller dør.

Til at styre denne udvikling har vi haft Helsingforskonventionen, der ligesom andre konventioner fra 1970'erne mest har været brugt til at regulere den stadig stigende forurening i stedet for at nedbringe den, selv om der dog findes positive historier som forbudet mod brug af DDT.

I dag udledes der fire gange så meget kvælstof og otte gange så meget fosfor som naturligt til Østersøen, så tiden er inde til at opbygge konventioner af en ny type, stærkere konventioner, der kan muliggøre en effektiv indsats, 1990'ernes konventioner.

Med jerntæppets bortsmuldren har vi forhåbentlig nu chancen, og den skal udnyttes med en aktiv dansk indsats for at gøre Østersøen og Østersøområdet til et område præget af forpligtende samarbejde, hvor løsningen af de fælles miljøproblemer er krumtappen i udviklingen.

Alle lande og delstater rundt om Østersøen skal deltage i en ny type samarbejde med juridisk bindende aftaler og fælles håndhævelse af besluttede regler. Da opgaven er så vigtig og stor, er det ekstra vigtigt, at Danmark spiller en aktiv rolle op til ministermødet i 1992 – derfor forespørgslen.

Besvarelse

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Regeringen agter at fortsætte det internationale miljø samarbejde om Østersøen, som vi har taget aktiv del i i en årrække. Samtidig ønsker regeringen at udbygge det bilaterale samarbejde med Østersøstaterne.

Det internationale samarbejde foregår først og fremmest inden for rammerne af den såkaldte Helsingforskonvention, som sammen med det bilaterale kommissionsarbejde om Øresund og Flensborg Fjord samt aftalen om olieforurening med de nordiske lande og Tyskland dækker de fleste forureningsproblemer i Østersøen. Herudover har Danmark bilateralt indgået miljøaftaler med Polen og Sovjetunionen, og aftaler med Tjekkoslaviet og de baltiske lande er i dag under overvejelse.

Hertil kommer nationale støtte- og udviklingsprogrammer – og her tænker jeg på Østlandepuljen, IØ-fonden og den danske miljøstøtteordning, som regeringen har fremsat forslag om – hvor der for danske midler gennemføres konkrete projekter i Østlandene, projekter, som direkte eller indirekte har en miljøforbedrende virkning.

For yderligere at styrke samarbejdet omkring Østersøen indkaldte Sverige og Polen i fællesskab til den såkaldte Ronnebykonference, som fandt sted i september 1990. I konferencen deltog de syv Østersølande samt Norge og Tjekkoslaviet, EF-Kommissionen var også